

Slovenski

G. Viher Robert
Vuzenica.

hmeljar

Prvi strokovni list za hmeljarsvo * Glasilo Hmeljarske zadruge, r. z. z. o. z. * Izhaja redno vsak drugi petek * Naročnina letno 20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna številka stane 2 din * Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto IX.

Celje, 30. septembra 1938

Štev. 20

Iz hmeljarske statistike 1937/38

Po statističnih podatkih Banovinske hmeljske komisije je v letu 1937 znašal pridelek hmelja v naši banovini skupno 23.227 stofov. Prodalo se je v sezoni 1937/38 skupno 23.187 stofov, tako da je ob pričetku sezone 1938/39 bilo neprodano v rokah producentov in trgovcev le še 40 stofov.

Komisija za kontrolo in oznamovanje hmelja je oznamovala pod znamko »Južnoštajersko-Savinjska dolina« 4194 bal do in 2922 bal nad 170 kg, 263 balofov do in 10 nad 170 kg ter 235 »poketov« do in 30 kock nad 170 kg čiste teže, skupno torej 7654 tovorkov v kosmati teži 14.409-97 stofov, pod znamko »Dravska banovina« 117 bal do 170 kg in 310 bal nad 170 kg ter 72 »poketov« do 170 kg čiste teže, skupno torej 499 tovorkov v kosmati teži 1056-93 stofov in mešanega hmelja iz obeh področij pod oznako »Hmelj« 907 bal do 170 kg in 77 bal nad 170 kg ter 201 balofo do 170 kg čiste teže, skupno torej 1185 tovorkov v skupni kosmati teži 1887-03 kg. Skupno je bilo torej oznamovano 5218 bal do in 3309 bal nad 170 kg, 464 balofov do in 10 balofov nad 170 kg, 307 »poketov« do in 30 kock nad 170 kg čiste teže, to je skupno 9338 tovorkov (8527 bal, 474 balofov, 307 »poketov« in 30 kock) v kosmati teži 17.353-93 stofov.

Poleg slovenskih je bilo 7399-93 stofov označeno še z angleškimi, 1052 s francoskimi in 887 z nemškimi napisi.

Povprečna teža enega oznamovanega tovorka je znašala 185-85 kg.

Skupno je bilo letnika 1937 oznamovano 9338 tovorkov v kosmati teži 17.353-93 stofov oziroma po odbitku embalaže v čisti teži 16.660 stofov, to je 71-5% celokupnega pridelka, in sicer 59-5% pod znamko »Južnoštajersko-Savinjska dolina«, 4-25% pod znamko »Dravska banovina« in 7-75% mešanega hmelja iz obeh področij. Od oznamovane količine odpade 83% na znamko

»Južnoštajersko-Savinjska dolina«, 6% na »Dravska banovina« in 11% na mešani hmelj iz obeh področij.

Od skupne teže oznamovanih tovorkov odpade 94-79% na bale, 3-05% balote, 1-67% na »pokete« in 0-49% na kocke.

Kontrolnih potrdil ali overilnic je izstavila Komisija za kontrolo in znamkovanje hmelja za znamko »Južnoštajersko-Savinjska dolina« 3895 za 7306 tovorkov (za 348 ne), za znamko »Dravska banovina« 372 za 499 tovorkov in za označbo »Hmelj« 150 za 901 tovorek (za 284 ne), skupno torej 4417 za 8706 tovorkov, dočim se za sicer oznamovanih 632 tovorkov overilnice niso zahtevale. Največ overilnic, to je 3959, je bilo izdanih za posamezne tovorke, 21 za 2, 9 za 3, 7 za 4, 101 za 5, 11 za 6, 7 za 7, 10 za 8, 4 za 9, 104 za 10, 2 za 11, 15 za 12, 21 za 13, 17 za 14, 36 za 15, 16 za 16, 21 za 17 in 56 za 18 tovorkov skupno.

Poverjeniki v občinah so izdali skupno 6818 poverilnic in plombirali 48.623 bal v približni teži 21.627 stofov, in sicer 5879 poverilnic za 42.438 bal v približni teži 18.965 stofov, torej 88% znamke »Južnoštajersko-Savinjska dolina« ter 939 poverilnic za 6185 bal v približni teži 2662 stofov, torej 12% znamke »Dravska banovina«. Ker je bilo oznamovano skupno le 17.354 stofov, je ostalo torej potem neoznamovano 4273 stofov, to je 20%, ker je znamkovanje le fakultativno; seveda pa je to le približno, ker poverjeniki hmelja ne tehtajo, temveč le prečenijo težo.

Če primerjamo lanske in predlanske statistične podatke, vidimo, da je bilo lani oznamovano še več (17.354 stofov) hmelja kakor predlani (15.219 stofov), vendar v odstotkih lani nekaj manj (71-5%) kakor predlani (73%), ker je bil lani pridelek večji in je znašal 23.227 stofov, dočim predlani le 20.062 stofov. Zanimivo je tudi ugotoviti, da je predlani bilo še skoro polovico tovorkov poleg slovenskih označeno še z nemškimi napisi, lani pa

z nemškimi že najmanj, pač pa velika večina z angleškimi; izgleda torej, da smo se končno le tudi tozadevno osamosvojili in in da si je naš hmelj brez tujega pokroviteljstva pod svojim pravim imenom ufrl pot v svet.

Točni in zanesljivi statistični podatki so vse-kakor zelo poučni ter koristni in tudi zanimivi. Za to se bomo morda ob priliki še povrnili nanje ter opozorili še na nekatere okolnosti.

J. Barth & sin:

O hmelju 1937/38

(Nadaljevanje.)

Na Češkoslovaškem so začeli obrezovati konec marca in so končali konec aprila. Zaradi obilne vlage pozimi in zelo toplih dni v maju in juniju je razvoj hmelja zelo lepo napredoval. Le v krajih, ki imajo bolj suho podlago, je razvoj konec junija malo zaostal. Prvi pojavi cvetja so se pokazali sredi junija. Posebno zgoden je bil hmelj v Uštčku, kjer je poleg prvega razcveta še enkrat cvetelo in tudi napravilo kobule. Na splošno so se začeli razvijati kobuli v prvi polovici julija in sredi julija so bili nekateri nasadi že popolnoma v kobulah. Zapoznelim nasadom je zelo pomagal dež konec julija in v začetku avgusta, vendar se vkljub temu niso mogli vsi razviti, kar pa ne bi povzročilo kakega posebnega prirastka, če bi se bilo prav vse razvilo.

Med škodljivci so bili precej znatni bolhači. Proti njim so uporabljali Rotenc. V nekaterih okrajih se je prikazal rilčkar, vendar ne v nevarni množini. Rdeči pajek se je pojavil v Žatcu v juniju in juliju, vendar se ni širil dalje. Nekaj malega ga je bilo tudi v Roudnici. Listna uš, krilača in nekriilača, se je tudi pojavljala od maja do avgusta skoro po vseh nasadih na Češkoslovaškem, v nekaterih krajih bolj, v drugih zelo malo. V Uštčku je je bilo posebno v juliju in avgustu precej. V Žatcu je posebno veliko skrbi povzročala peronospora, ki se še ni nobeno leto tako zgodaj pojavila. Prav od začetka in potem skozi je delala neprilike. Že razmeroma suho poletje jo je zadržalo, tako, da je ostala letina brez posebne škode. Proti njej so škropili le redki po dvakrat. Bolj organizirana obramba proti peronospori je bila v Uštčku, kjer so na splošno trikrat škropili. Po trikrat so škropili tudi v Roudnici, kjer je bila močnejša kot v Uštčku. Po dvakrat in nekateri po po trikrat so škropili proti peronospori tudi v Dubi. Obiranje se je pričelo v Žatcu 8. avgusta in se je končalo 28. avgusta. Vmes je dva dneva dež na-

gajal. V drugih krajih so pričeli z obiranjem 10. do 15. avgusta in končali 8. septembra. Proti koncu je dež nagajal.

V Žatcu je pridelek priličen onemu iz prejšnjega leta in po množini ne zaostaja posebno. Barve je zelene, slabega blaga je malo. Po kakovosti je enak prejšnjemu. — Prodanega je bilo iz prve roke sredi septembra skoraj polovica. V začetku novembra je bilo še 17.500 stofov, konec decembra le še kakih 7500 stofov vsega skupaj. Cene so bile v začetku 16–20 Kč (25,50–31,86 din), kasneje 15–21,30 Kč (23,90–33,90 din). Sredi septembra se je plačevalo za kg 14–20 Kč (22,30 do 31,86 din), v oktobru je bila cena od 12,50–20 Kč (19,90–31,86 din), v začetku in konec meseca se je dvignila na 13,50–21 Kč (21,50–33,50 din) za kilogram. Nadalje se je držala cena do začetka decembra 10,50–16,50 Kč (16,70–26,30 din). V decembru se je malenkostno dvignila. V januarju 1938 je prišla cena do 20 Kč (31,86 din) za srednje blago. Do srede marca so ostale cene nespremenjene ali pa so se zelo malo spreminjale. Kasneje je bilo povpraševanje precejšnje in so se gibale cene od 17–19,50 Kč (27–31 din). Zaloge so se zmanjšale na 600 stofov.

V Uštčku je bilo blago glede na barvo in kvaliteto, z ozirom na prejšnje leto zelo povoljno. Rast je bila normalna. — Nakupovanje se je vršilo precej naglo. Začetne cene za kg 10–10,50 Kč (15,90 do 16,75 din) so se dvignile v teku oktobra do 15 Kč (23,90 din) in še več; proti koncu leta pa so padle zopet na povprečno 9 Kč (14,35 din). V začetku oktobra je bilo še kakih 500 stofov.

V Roudnici je bilo blago glede barve in kvalitete zadovoljivo. Cene za slabše blago so bile za kg 7 Kč (11,15 din) in za prvovrstno blago 10 do 10,50 Kč (15,90–16,75 din). Povpraševanja je bilo v začetku manj, je pa naraslo kasneje. Cene so pri tem poskočile za la na 15 Kč (23,90 din), pozneje pa so ostale pri 12 Kč (19,10 din) za kg. V začetku novembra je bilo še komaj 300 stofov blaga.

V Dubi je bilo blago razmeroma boljše kot ono prejšnjega leta. Za kg so v začetku plačevali 8 do 10 Kč (12,75–15,90), kasneje 10–13 Kč (15,90 do 20,70 din), proti začetku novembra je cena padla zopet na 8–10 Kč (12,75–15,90 din). Zaloga je v tem času znašala še 425 stofov.

Na Moravskem je bilo blago v barvi in kakovosti manj vredno kot l. 1936. V začetku novembra je od vse letine ostalo le še malo, drugo je bilo vse prodano. Cene so se gibale v glavnem od 8 do 10 Kč (12,75–15,90 din) za kg.

Sorazmerno, kolikor pač znaša svetovna letina hmelja, se sme prodati v Češkoslovaški hmelja. Za vsakega producenta se določi najvišja količina, katero lahko proda. Blaga, ki se ne pripusti k znamkovanju, ne more oddati ne domačim tovarnam, ne v inozemstvo. Vse te naredbe veljajo takrat, če presega pridelek v ČSR več kot 85.000 stotov in če ni svetovna potreba po češkoslovaškem hmelju večja.

Namen tega načrta je ta, da se zagotovijo ugodne cene hmelju. Na hektar obdelane zemlje pride v letu 1937 na Češkoslovaškem 10,7 stotov.

Glede kakovosti se je pridelalo lansko leto v ČSR la hmelja v Žatcu 25, v Uštěku 40, v Roudnici 30, v Dubi 5 in v Tršicah 25%. Ila hmelja pa 50, 50, 45, 40, 55% ter slabšega 25, 10, 25, 25 in 25%.

Izvozilo se je iz ČSR v času od 1. septembra 1935 do 31. avgusta 1936 52.860 stotov, od 1. septembra 1936 do 31. avgusta 1937 pa 88.954 stotov, od 1. septembra 1937 do 30. aprila 1938 pa 96.375 stotov.

Uvozili niso nič.

(Dalje prih.)

Razno

Proč s hmeljevino! Že zadnjič smo pisali, kako nujno potrebno je, da se hmeljevino čimprej spravi iz hmeljišč ter sežge in s tem uniči zalego prosene vešče, katere gosenica izjeda trte, ter malega zavijača, katerega gosenica povzroča črvivost hmelja. Tudi uradno je bilo po občinah razglašeno, da je treba hmeljevino takoj sežgati in jo v nobenem primeru ne uporabljati za steljo. Kljub vsem pozivom in naročilom in vkljub temu, da je hmeljevina že davno ovenela in se rezervna hrana nakopičila v koreniki, pa v mnogih hmeljiščih hmeljevina še vedno ni porezana, mnogi pa so jo vkljub svarilom porabili za steljo. Za to se ponovno opozarjajo vsi hmeljarji, da hmeljevino, ki je polna zalege nevarnih škodljivcev, nemudoma porežejo in sežgo ter na ta način ščitijo sebe in svoja hmeljišča največje škode!

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Pri vedno bolj čvrsti in živahni tendenci so se v teku zadnjih štirinajst dni cene še dvignile ter se je h koncu preteklega tedna plačevalo že tudi nad 30 din za kg. Kupovalo se je največ za ameriški račun in nakupljeno blago čim najhitreje odpravljalo dalje. Računa se, da je prodano iz prve roke že nad 90% letošnjega pridelka in da znašajo neprodane zaloge le še kakih 1000 stotov. S pričetkom tekočega tedna pa je zaradi zunanje političnih napetosti in nesigurnosti izvoza bilo nakupovanje zaenkrat ustavljeno.

Vojvodina: Že prej pičlo zanimanje in povpraševanje je še popustilo ter je zadnjih nekaj tednov prišlo le sem ter tja do nekaj večjih zaključkov. Pri prav mirni tendenci so tudi cene popustile ter se je plačevalo splošno 10–13 din ter le izjemoma tudi do 16 din za kg.

Češkoslovaška: Dočim se je v začetku zadnjih štirinajst dni deloma še nakupovalo v večjem obsegu najboljše ter zlasti v barvi čim boljše blago in plačevalo Žatec po 24–33 din ter Uštěk in Roudnice po 18–23 din za kg, je pretekli teden zaradi nesigurnosti položaja v teh krajih kupčija precej zastala; prvotno je primanjkovalo vagonov za hiter izvoz, potem pa so tudi inozemski kupci naglo zapustili ogroženo ozemlje. Računa se, da je prodanih doslej v Žatcu nekaj nad 40% letošnjega pridelka, oznamkovano pa kakih 10.000 stotov. Zadnji čas se kupuje le v manjšem obsegu in predvsem za domače pivovarne ter so najvišje cene le bolj nominalne.

Nemčija: Obiranje je vkljub pretežno slabemu vremenu splošno končano in bo pridelek glede množine precej dosegel cenitev. Glede kakovosti je blago prav dobro, četudi je bolj lahko ter v barvi gladkozeleno bolj redko. V kolikor kupujejo pivovarne same naravnost iz prve roke, je kupčija še precej živahna, sicer pa je tendenca na tržišču bolj mirna. Cene, ki se plačujejo za domačo porabo, so zaenkrat vsekakor bliže minimalnim kakor pa maksimalnim.

Francija: Obiranje je splošno končano, vendar bo pridelek menda manjši kakor se je splošno pričakovalo. Kupčija se ne more prav razviti. Prvotno so se držali hmeljarji računajoč na boljše cene precej rezervirano, pozneje pa zaradi zunanje politične napetosti ni prišlo do večjega povpraševanja. Tako pri bolj pičlem prometu notira letošnji pridelek alzaški 13 do 21 din in Nord do 12 din za kg.

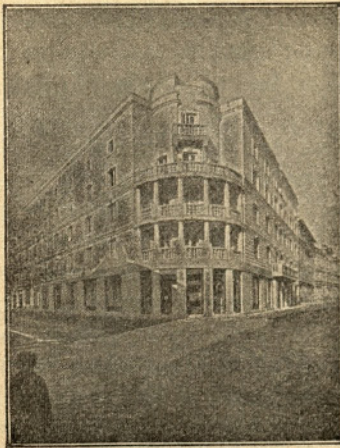
Poljska: Vsa poročila so izostala. Prvotno se je baje nekaj kupovalo in plačevalo po 16–21 din za kg, pozneje pa je kupčija zaradi nesigurnosti izvoza skoro docela ponehala.

Belgija: Pri mirni tendenci notira letošnji pridelek Doperinghe 15–18 din in Alost 18–23 din za kg.

Anglija: Obiranje je v glavnem končano in pridelek glede množine menda ne bo dosti zaostajal za lanskim, glede kakovosti pa je zelo različen, tembolj, ker je obiranje zelo oviralo slabo vreme. HMB je s sortinarjem pridelka že pričela. Tržišče je mirno in zaenkrat brez pravega zanimanja.

Amerika: Obiranje je v glavnem končano in pridelek glede množine menda ne bo presegel cenitve, glede kakovosti pa je blago v glavnem okolišu, Oregon, prav dobro, v ostalih pa znatno slabše. Za letošnji pridelek se plačuje do 23 din za kg, lanski pa notira do 15 din, predlanski do 11 din in starejši letniki do 9 din, že zacarinjen inozemski pa lanski do 44 din in predlanski do 39 din za kg. Tendence je mirna.

Splošno: Zaradi znanih zunanje političnih napetosti in splošne nesigurnosti izvoza se hmeljska kupčija, zlasti pa izvozna, letos ni mogla prav razviti in je zadnji čas sploh še bolj ponehala.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je prinej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Hranilnica Dravske banovine Celje ♦♦♦ Ljubljana ♦♦♦ Maribor

Čupilarno varen zavod.
Obrestovanje najugodnejše.

Za vloge in obresti jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema vse vrste zavarovanj proti požaru: poslopja, vse premičnine, hmelj, zvonove, steklo, nezgode, vlom, jamstvo, avto-kasko, življenjska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninska zavarovanja »Karitas«.

Zastopniki v vsaki župniji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2.

Opozarjamo vse hmeljarje in kmetovalce sploh na važnost

GNOJENJA!

Na razpolago imamo sledeče vrste gnojil:

RUDNINSKI SUPERFOSFAT 16% in 18%
KOSTNI SUPERFOSFAT KMF 18/19%
FOSFATNO ŽLINDRO 6/10/18%

razen teh dobavljamo:

MEŠANA GNOJILA, ZLASTI KAS
KOSTNO IN APNENČEVO MOKO

nadalje imamo stalno na zalogi:

KALIJEVO SOL 40% ZA GNOJENJE
ČILSKI SOLITER 16% ZA GNOJENJE

Vsa navedena gnojila prodajamo po najnižjih dnevni cenah

Vprašanja in naročila na:

TOVARNO KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.
ali njeno podružnico v Celju

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.